

Nr 24.

Av herr **Lindberg**, om anslag för anläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens m. fl. län.

I statsverkspropositionen föreslår Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln att för anläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län måtte för budgetåret 1924—1925 anvisas ett extra reservationsanslag av 250,000 kr.

Under åren 1919—1922 har riksdagen för samma ändamål anvisat årligen 400,000 kr., för första halvåret 1923 anvisades 200,000 kr. och för budgetåret 1923—1924 385,000 kr. Minskningen av anslaget sistnämnda budgetår med 15,000 kr., i jämförelse med närmast föregående år utgående belopp, berodde på en motionsvis föreslagen överflyttning av 15,000 kr. till anslaget för utfartsvägar, som därigenom ökades från 50,000 till 65,000 kr.

Kungl. Maj:ts anslagsäskande till årets riksdag innebär vid jämförelse med budgetåret 1923—1924 en nedprutning av icke mindre än 135,000 kr.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har ansett ett belopp av 600,000 kr. behöfligt för ifrågavarande ändamål. Styrelsen anför, att till fullbordande av 11 under arbete varande ödebygdsvägar och för vägarnas underhåll, i den mån de fullbordas, ävensom för utförande av ödebygdsvägar, till vilka ansökningar ligga inne hos styrelsen och vilka styrelsen har för avsikt att under den allra närmaste tiden igångsätta, erfordras, utöver redan beviljade medel, ytterligare ett belopp av omkring 710,000 kr. Härförutom äro arbetsplaner upprättade och granskade för 16 ödebygdsvägar med en beräknad kostnad av 1,653,200 kr. Flera av dessa äro synnerligen betydelsefulla och böra utan längre dröjsmål anläggas. Styrelsen påpekar i övrigt att vägar av ifrågavarande slag äro avsedda för mera avlägsna, glest befolkade fjäll- och skogstrakter, där i allmänhet inga på barmark framkomliga vägar finnas, och att befolkningens behov av framkomliga enkla vägförbindelser är trängande.

Departementschefen anför, att man under nuvarande förhållanden bör inskränka sig till att huvudsakligen färdigställa samt underhålla redan påbörjade vägföretag samt att med igångsättande av nya ödebygdsvägar bör såvitt möjligt anstå i avvaktan på bättre tider.

Såsom framgår av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens framställning har ett anslagsbelopp för nästa budgetår på 600,000 kr. ansetts erforderligt. Ett beviljande av samma belopp, som utgått för budgetåret 1923—1924, eller 385,000 kr., skulle innebära en nedprutning av styrelsens anslagsbeväran med 215,000 kr. Kungl. Maj:t går emellertid ännu längre och vill

åstadkomma en prutning med icke mindre än 350,000 kr., alltså mer än hälften av vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen begärt.

Givetvis är det angeläget under nuvarande statsfinansiella situation att sådana utgifter, som utan allt för stora olägenheter kunna undanskjutas till bättre tider inträda, icke nu belasta budgeten. Emellertid bör icke förbises, att vissa utgifter kunna vara motiverade för att hjälpa någon befolkningsgrupp till nödtorftig bärgning i avvaktan på en förbättring av de ekonomiska konjunkturerna. Med ifrågavarande anslag ha arbetstillfällen kunnat beredas befolkningen i ödebygderna, som eljest icke skulle ha kunnat undkomma de allra största svårigheter att erhålla sitt uppehälle. Skulle riksdagen slå in på den av Kungl. Maj:t anvisade vägen och minska anslaget för anläggning av ödebygdsvägar, varav givetvis bleve följden, att arbetstillfällena i dessa områden komme att minska, skulle de största svårigheter uppstå för befolkningen. En del av de kommuner, som hittills haft nytta av anslaget för ödebygdsvägar, äro skattetyngda nära nog till bristningsgränsen. Det kan icke vara välbetänkt att visserligen spara 135,000 kr. i statskassan, men samtidigt försvåra möjligheten för lappmarkskommunerna att kunna finansiera sin kommunala verksamhet.

Det bör uppmärksammas, att en stor del av befolkningen i fjälltrakterna icke kan vinna sysselsättning i skogs- och flottningsarbete utan att resa långa vägar in i landet. Konkurrensen om arbetstillfällena är för övrigt redan nu så stor i skogstrakterna, att det finnes små eller inga utsikter för ny tillströmmande arbetskraft att vinna sysselsättning. Då det för närvarande endast är i vägarbeten, som fjällbefolkningen kan skaffa sig någon inkomst, vore det en olycka, om dessa arbeten skulle begränsas.

Med hänvisning till vad jag således anfört tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte för anläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra reservationsanslag av 385,000 kr.

Stockholm den 16 januari 1924.

Elof Lindberg.